

Kohdentaminen

Särmä-tietokirjan luku 69

Keskustele hiihtolomastasi

- Muodosta 2-4 hengen ryhmä.
- Kerro lomakuulumisiasi niin kuin
- Olisit työhaastattelussa
- Kertoisit niitä innokkaasti kaverillesi
- Sinua ei kiinnostaisi kertoa niitä ollenkaan.

Puhe-esityksen kohdentaminen

Kohdentaminen = puhe-esityksen suuntaaminen yleisölle

- Taitavasti kohdennettu esitys saa yleisön tuntemaan, että esitys on tehty juuri heille.

Kohdentamisen lähtökohta on konteksti

- Mikä on puhetilanne? Mikä on puheen tekstilaji?
- Kenelle puhun? Mitkä ovat yleisön taustatiedot aiheesta?
- Mikä on puheen tavoite?

Kohdentamisen keinoja

Kielen
tarkoituksenmukaisuus

Kielen ymmärrettävyys

Kielen eettisyys

Puhutteleminen

Katse ja ilmeet

Asento ja suunnat

Kohdennettu aloitus ja
lopetus

Kirjoita kohdennettu puhe

1. Kirjoita kohdennettu puhe ala-asteikäiselle lapselle aiheesta some. Mieti kirjoittaessasi:

- Mitä he jo tietävät aiheesta? Ovatko aiheen käsitteet tuttuja?
- Millaista kieltä käytät? (Puhekieli, yleiskieli, murteellinen, jne.)
- Miten rajaat aiheen? Mikä on pääväitteesi? Mikä on tavoitteesi?
- Miten puhuttelet kuulijaa?
- Miten perustelet näkemystäsi kohderyhmällesi?
- Millaisia esimerkkejä käytät?

Muuta puhettasi uudelle kohderyhmälle

2. Muokkaa puhettasi siten, että se on kohdennettu eläkeläisille.
Mieti kirjoittaessasi:

- Mitä he jo tietävät aiheesta? Ovatko aiheen käsitteet tuttuja?
- Millaista kieltä käytät? (Puhekieli, yleiskieli, murteellinen, jne.)
- Miten rajaat aiheen? Mikä on pääväitteesi? Mikä on tavoitteesi?
- Miten puhuttelet kuulijaa?
- Miten perustelet näkemystäsi kohderyhmällesi?
- Millaisia esimerkkejä käytät?

Keskustele parin kanssa

- Keskustelkaa oheisista väitteistä niin, että toinen on **samaa mieltä** ja toinen on **eri mieltä**. Keksi omalle kannallesi vähintään **kolme perustelua** ja ota huomioon myös mahdolliset **vastaväitteet**.
 - Lukiossa pitäisi opiskella vain niitä aineita, jotka aikoo kirjoittaa.
 - Kirja on parempi lukea kuin katsoa sen elokuvaversio.
 - Ryhmätöistä oppii enemmän kuin yksilötyöskentelystä.
 - Sosiaalinen media tekee ihmisestä onnettoman.
 - Uutisia pitäisi seurata joka päivä.
 - Harrastukset ovat tärkeämpiä kuin koulumenestys.

Yksi- ja kaksipuolinen argumentointi

Yksipuolinen perustelu

- Kun yleisö on puhuvan kanssa samaa mieltä.
- Perustelu rakentuu oman kannan hyviin puoliin ja sitä tukeviin asioihin.

Kaksipuolinen perustelu

- Kun yleisö on puhujan kanssa eri mieltä tai epävarmoja kannastaan.
- Puhuja huomioi oman näkökulmansa lisäksi myös vastakkaiset näkökulmat.

Yksipuolinen ja kaksipuolinen perustelu

Sosiaalihuolto ei ole pelkästään hallinnollinen menoerä, vaan turvaverkko ihmisille, joiden elämäntilanne on usein jo valmiiksi hauras. Lastensuojelu, mielenterveys- ja päihdepalvelut, arjen apu perheille ja ikäihmisille sekä vammaisten ihmisten välttämättömät palvelut ja henkilökohtainen apu eivät ole ylimääräisiä lisäpalveluita. **Ne ovat perusoikeuksien toteutumista, arjessa pärjäämistä.**

Sanotaan, että vaateteollisuuden siirtyminen Suomesta ulkomaille on huono asia, koska se vähentää työpaikkoja. On totta, että suomalainen työ on tärkeää. **Fakta on kuitenkin, että tuotantokustannukset ovat Suomessa korkeat eivätkä ihmiset halua maksaa vaatteista nykyistä enempää.**

Muista!

- Kohdentaminen tarkoittaa puhe-esityksen suuntaamista yleisölle.
- Kohdentaminen onnistuu, kun tietää, mikä on puhetilanne, kenelle puhuu sekä mikä on puheen tekstilaji ja tavoite.
- Kohdentamisen keinoja ovat muun muassa kielen tarkoituksenmukaisuus ja ymmärrettävyys sekä katse ja ilmeet.
- Yksipuolinen perustelu rakentuu omaa kantaa tukeviin argumentteihin ja asian hyviin puoliin.
- Kaksipuolisessa perustelussa puhuja huomioi sekä oman näkökulmansa että vastakkaiset näkökulmat.

Läksy

- Moniste loppuun
- s. 85 t. 1.